

§ 303

Palvelusetelitoiminnan vakinaistaminen kolonoskopiapalvelujen (paksusuolentähystys) järjestämistapana 1.1.2014 alkaen

HEL 2013-011553 T 06 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että kolonoskopia-palveluseteli on yksi terveys- ja päihdepalvelut osaston sisätautien kolonoskopiapalvelujen järjestämistapa 1.1.2014 alkaen. Samalla lautakunta päätti vahvistaa palvelusetelien arvoksi 390 € ja että kolonoskopiaseteli on voimassa 3 kuukautta myöntämispäivästä.

Käsittely

Hylkäysehdotus:

Jäsen Joonas Leppänen teki jäsen Miikka Merikannon kannattamana seuraavan hylkäysehdotuksen:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että palveluseteliä ei oteta yhdeksi kolonoskopiapalveluiden järjestämistavaksi.

Perustelu: Sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen palvelusetelikokeilujen väliraportissa kappaleessa 6.4 Paksusuolen tähystystutkimus (s. 24-25) kerrotaan, että hyvin yleinen syy palvelusetelin valitsematta jättämiseen on ollut se, että suurempaan omavastuuosuuteen ei ole potilaalla ollut varaa. Kolonoskopian palvelusetelikokeilussa ei havaittu, että kokeilun aikana palvelusetelitoiminta olisi merkittävästi lyhentänyt jonoja eikä se tuonut kustannussäästöjä polikliniikkatoiminnassa. Lisäksi raportissa mainitaan, että kokeilun perusteella palvelusetelitoimintaan ohjautuvat yksinkertaisimmat potilastapaukset, jolloin sairaalan polikliniikoille jää raskaampi ja vaikeammin hoidettava potilasmateriaali. Tämä nostaa omana palvelutuotantona tehtävän kolonoskopian yksikkökustannuksia."

Kannattajat: Miikka Merikanto

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus (Jäsen Joonas Leppäsen tekemä ja jäsen Miikka Merikannon kannattamana hylkäysehdotus):

"Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että palveluseteliä ei oteta

yhdeksi kolonoskopiapalveluiden järjestämistavaksi. Perustelu: Sosiaaliviraston ja terveystieteiden palvelusetelikoelujen väliraportissa kappaleessa 6.4 Paksusuolen tähtystutkimus (s. 24-25) kerrotaan, että hyvin yleinen syy palvelusetelin valitsematta jättämiseen on ollut se, että suurempaan omavastuusuuteen ei ole potilaalla ollut varaa. Kolonoskopian palvelusetelikoelussa ei havaittu, että koelun aikana palvelusetelitoiminta olisi merkittävästi lyhentänyt jonoja eikä se tuonut kustannussäästöjä polikliinikkatoiminnassa. Lisäksi raportissa mainitaan, että koelun perusteella palvelusetelitoimintaan ohjautuvat yksinkertaisimmat potilastapaukset, jolloin sairaalan polikliinikoille jää raskaampi ja vaikeammin hoidettava potilasmateriaali. Tämä nostaa omana palvelutuotantona tehtävän kolonoskopian yksikkökustannuksia."

Jaa-äännet: 11

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Katriina Juva, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Tuomas Nurmela, Tuula Salo, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 2

Joonas Leppänen, Miikka Merikanto

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Raija Puustinen, vs. terveystieteiden johtajalääkäri, puhelin: 310 42700
raija.puustinen(a)hel.fi
Ari Aimalahti, ylilääkäri, puhelin: 050 402 0969
ari.aimolahti(a)hel.fi

Liitteet

1 Soteltkn 19.3.2013 § 59

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättäneen, että kolonoskopia-palveluseteli on yksi terveys- ja päihdepalvelut osaston sisätautien kolonoskopiapalvelujen järjestämistapa 1.1.2014 alkaen. Samalla

17.09.2013

lautakunta päättäneen vahvistaa palvelusetelien arvoksi 390 € ja että kolonoskopiaseteli on voimassa 3 kuukautta myöntämispäivästä.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto päätti 25.8.2010 määräaikaista sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelikokeiluista ja oikeutti terveyslautakunnan kokeilemaan palvelusetelin käyttöä kaupunginsairaalan endoskopiututkimuksissa eli täyhystystutkimuksissa. Lautakuntien väliraporttien perusteella kaupunginvaltuusto päätti 23.5.2012, että palvelusetelikokeiluja jatketaan 31.12.2013 saakka. 15.5.2013 kaupunginvaltuusto päätti, että sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli vakinaistetaan yhdeksi palvelujen järjestämisimuodoksi 1.1.2014 lukien ja että käytön laajentamisesta päätetään lautakunnissa.

Lainsäädännöllinen tausta:

Palvelusetelilain 4 §:n mukaan kunta päättää ne sosiaali- ja terveyspalvelut, joiden järjestämisessä se käyttää palveluseteliä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 4 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti 28.8.2013, että sosiaali- ja terveystoimen johtosääntöä muutetaan 1.1.2014 lukien siten, että johtosääntöön lisätään seuraavat uudet kohdat:

”4 § Lautakunnan tehtävät

20 päättää palvelusetelin käyttämisestä sekä vahvistaa palvelusetelin arvon”

”16 § Viraston päällikön tehtävät

5 a päättää palvelusetelipalveluntuottajille asetettavista vaatimuksista ja viranhaltijoista, jotka hyväksyvät palveluntuottajat.”

Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että johtosääntömuutosten täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen muutosten voimaantuloa 1.1.2014.

Kolonoskopia-palvelusetelin kokeilusta

Paksusuolentäyhystys (kolonoskopia) -palvelusetelikokeilu on ollut käynnissä toukokuusta 2011 lähtien. Tänä aikana sisätautien poliklinikoilla on tarjottu yhteensä 1731 palveluseteliä, jonka on ottanut 783 potilasta eli 45 %. Suorat kustannukset tästä vuonna 2012 oli 152 100 € ja vuodelle 2013 ennuste on 195 000 €. Omana toimintana vuonna 2012 tehtiin 3468 kolonoskopiaa, palvelusetelillä tehtyjen

kolonoskopioiden osuus oli n. 11 %. Kaikki, joille on tarjottu palvelusetelin käyttöä, eivät siis ole palveluseteliä ottaneet, vaan he ovat valinneet julkisen terveystalautuksen. Pääasiallisena syynä palvelusetelin käyttämättä jättämiseen on ollut omavastuun korkeana pidetty hinta ja toisaalta on luotettu julkiseen palveluun ja oltu siihen tyytyväisiä. Palvelusetelin käyttö kuitenkin vähentää painetta julkisiin palveluihin helpottaen näin kaikkien hoitoon ja palveluun pääsyä. Potilas on myös itse pystynyt vaikuttamaan siihen, mistä hän tutkimuksen hankkii.

Palveluseteli sopii palvelun tuottamistavaksi erityisesti silloin, kun omassa toiminnassa on jonoja. Terveystalauttolain mukaisesti erikoislääkärin arviota ja hoitopäätöstä tukevat tutkimukset tulee tehdä 3 kk:n aikana. Sisätautien poliklinikalla hoitotakuussa pysyminen edellyttää sitä, että osa kolonoskopiaista on välttämätöntä tuottaa palvelusetelin turvin. Asiakastyytyväisyyskyselyjen mukaan potilaat ovat olleet tyytyväisiä palvelusetelitoimintaan, se on lisännyt valinnan mahdollisuuksia ja siten parantanut tutkimuksen saatavuutta. Kolonoskopia sopii palvelusetelitoimintaan, koska se on selkeä kokonaisuus, hyvin määritelty ja tuotteistettu.

Palveluseteli palvelujen järjestämistapana ei eriytä palveluja tuloperusteisesti, koska palvelusetelitoimintana tuotettu kolonoskopiapalvelu perustuu samaan lähetearviointiin kuin omana toimintana tuotettu. Kumpikin palvelu toteutuu hoitotakuun määräaikojen sisällä.

Taustaa palvelusetelin arvolle

Palvelusetelin arvo on koko kokeilun ajan ollut 390 € ja arvo muodostui oman vastaavan toiminnan tuotteistamisen perusteella. Arvossa on huomioitu tutkimuksen yhteydessä otettavien koepalanäytteiden (PAD) kustannus sekä mahdollisesti löytyvien pienten polyyppien poiston toimenpidenkustannus. Arvoa on arvioitu uudelleen elokuussa 2013 ja esitetään, että arvo pysyisi vuoden 2014 ajan ennallaan (390 €). Henkilöstökustannusten nousu on aiheuttanut hinnannostotarvetta, mutta toisaalta PAD-kustannusten kokonaishinta on arvioitua pienempi.

Valitessaan palvelusetelivaihtoehdon potilaan omavastuuosuus on 100 – 291 €, omassa toiminnassa potilaalta veloitetaan poliklinikkamaksu 27,50 €. Keskimäärin yksityispuolen kolonoskopiahintana on n. 500 – 600 €, josta saa KELA-korvausta 129 €. Näin ollen asiakkaan valitessa kolonoskopiapalvelusetelin, on hänen omavastuuosuutensa aina halvempi kuin jos hän hakeutuisi suoraan yksityissektorille ja saisi KELA-korvauksen (maksu olisi n. 370 – 470 €). Palvelusetelin arvoa määritettäessä otettiin huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle kolonoskopian tekemisestä kunnan omana toimintana.

Terveysvaikutusten arviointi

Palvelusetelitoiminta lisää asiakkaan valinnan mahdollisuuksia sosiaali- ja terveyspalveluissa. Palveluseteli edesauttaa joustavaa palvelujen käyttöä tukien myönteisiä terveysvaikutuksia ja hyvinvointia.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Raija Puustinen, vs. terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42700
raija.puustinen(a)hel.fi
Ari Aimolahti, ylilääkäri, puhelin: 050 402 0969
ari.aimolahti(a)hel.fi

Liitteet

1 Soteltkn 19.3.2013 § 59

Tiedoksi

Virastopäällikkö
Terveys- ja päihdepalvelujen osastopäällikkö
Terveysasemien johtajalääkäri